

Byggnadsnämnden

Plats och tid: Stadsbyggnadsförvaltningen i Orsa och syn på plats
2018-05-23, kl. 13:00 – 16:15

Beslutande: Bo Lindblad (C) §§ 24 - 31
Lennart Rosell (S)
Anders Borg (C)
Lars Olov Simu (KD)
Pia Ström (S)
Johan Smids (C) tjänstgörande ersättare § 23

Övriga deltagare: Tommy Ek, förvaltningschef och stadsarkitekt
Ulla Björklund, sekreterare, §§ 23-28, 30-31

Utses att justera: Pia Ström (S)

Justeringens plats och tid: Stadsbyggnadsförvaltningen Orsa, 2018-06-01

Underskrifter:

_____
Ulla Björklund, sekreterare

23 - 31

_____
Bo Lindblad
ordförande §§ 24-31

_____
Lennart Rosell
ordförande § 23

_____
Pia Ström, justerare

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Byggnadsnämnden Sammanträdesdatum: 2018-05-23

Överklagningstid: 2018-06- - 2018-06-

Anslaget sätts upp: 2018-06- Anslaget tas ner: 2018-06-

Förvaringsplats för protokollet: Stadsbyggnadsförvaltningen i Mora

_____
Underskrift

_____
Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

Stenberg 8:16, Bygglov för nybyggnad av enbostadshus	3
Hansjö 240:6, Bygglov för tillbyggnad/nybyggnad och anmälan rivning av fritidshus	7
Hansjö 242:3, Bygglov för tillbyggnad av fritidshus och nybyggnad av komplementbyggnad	11
Orsa Kyrkby 102:2, Bygglov för uppförande av skylt	16
Verksamhetsplan 2019 för byggnadsnämndens verksamhet	19
Ekonomiuppföljning januari-april 2018	20
Oljonsbyn 33:5, Startbesked för nybyggnad av vindkraftsverk	21
Delegationsbeslut	23
Delgivningar	25

§ 23

OK BN 2018/00058-15

Bygglov för nybyggnad av enbostadshus, Stenberg 8:16

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31b § plan- och bygglagen.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig: [REDACTED].

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör (Rasmus Öhrén, e-post: rasmus.ohren@mora.se) för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Kontrollplan
- Beräkning av byggnadens energianvändning
- Konstruktionsdokumentation gällande takkonstruktionen
- Prestandadeklaration på eldstaden
- Brandskyddsbeskrivning
- Teknisk beskrivning

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Avgiften för bygglovet är 25 922 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning, kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Ledamot Bo Lindblad (C) deltar inte i handläggningen av ärendet på grund av jäv. Ledamot Lennart Rosell (S) deltar som ordförande i ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten Stenberg 8:16 i Orsa kommun. Byggnaden uppförs i en våning och förses med ett sadeltak som täcks med svarta betongpannor. Fasaden utförs av en liggande grå ytterpanel.

Enbostadshuset uppförs med ett vidbyggt garage och får en byggnadsarea på cirka 215,5 kvadratmeter.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Bp 29). Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får huvudbyggnad inte uppta större areal än 150 m².

Huvudbyggnaden upptar en areal om ca 215,5 m². Åtgärden avviker från största tillåtna byggnadsarea med cirka 65,5 kvadratmeter vilket är cirka 44 %.

Exploateringsgraden på fastigheten uppgår med föreslagen åtgärd till ca 8 procent.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-03-19:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkt med anledning av sökt bygglov:

- *På fastigheten har det påträffats en s.k. naturvårdsart där man behöver kontakta Länsstyrelsens naturvårdsenhet för mer information kring detta artfynd (skyddsklassad art). Naturvårdsarter är arter som är extra skyddsvärda, antingen genom att själva vara av särskild vikt eller genom att peka på att områden eller naturtyper är särskilt viktiga ur ett naturvårdsperspektiv.*

Yttrande från Nodava, inkom 2018-03-21:

Möjlighet för anslutning finns till Orsa Vatten och Avfall AB:s VA-ledningar i direkt anslutning till fastighetsgräns.

Förslag till anslutningspunkt, ledningsdimensioner, däckningshöjd, beräknat vattentryck mm framgår av upprättad nybyggnadskarta. Fastighetsägaren ska samråda med Nodava AB (arbetsledning 0250-55 27 51) senast två (2) månader före önskad tidpunkt för förbindelsepunktens inkoppling.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen: Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap och 8 kap plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31b§ plan- och bygglagen.

Liten avvikelse från detaljplanen lämnas för enbostadshusets byggnadsarea.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-03-09

Fasadritningar, inkom 2018-04-13

Planritning, inkom 2018-03-09

Sektionsritning, inkom 2018-03-09

Situationsplan/nybyggnadskarta, inkom 2018-04-13

Anmälan om kontrollansvarig, inkom 2018-03-09

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-03-19

Yttrande från Nodava, inkom 2018-03-21

Tjänsteutlåtande från bygglovsenheten, daterat 2018-05-11

Förslag till beslut

Orsa byggnadsnämnd föreslås kommunicera om avslag på sökt bygglov med stöd av 9 kap. 31b § plan- och bygglagen.

Yrkanden

Anders Borg (C) yrkar att bygglov ska beviljas.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att byggnadsnämnden bifaller Anders Borgs förslag.

Sändlista

Sökanden

ORSA KOMMUN

PROTOKOLL
BYGGNADSNÄMNDEN
Sammanträdesdatum: 2018-05-23
Dokument nr: OK BN 2015/00202-57

6(25)

Kontrollansvarig, för kännedom

§ 24

OK BN 2018/00059-14

Bygglöv för tillbyggnad/nybyggnad och anmälan rivning av fritidshus, Hansjö 240:6

Beslut

Sökt bygglöv beviljas med stöd av 9 kap. 31§ plan- och bygglagen.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontaktar byggnadsinspektör maria.strand1@mora.se för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Förslag på kontrollplan inkl rivningsplan
- Konstruktionsdokumentation gällande takkonstruktionen
- Prestandadeklaration eldstad och rökkanal.

Byggnationen eller rivning får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig: [REDACTED]

Avgiften för bygglövet är 11 752 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser rivning av brandhärjat fritidshus och nybyggnad av fritidshus på fastigheten Hansjö 240:6 i Orsa kommun. Fritidshuset byggs på befintlig grund/källarplan.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom fördjupad översiktsplan Grönklitt enligt antagen översiktsplan för Orsa kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området är inom vattenskyddsområde Fryksås.

Fornlämning, område Fäbod.

I detta ärende anses det obehövt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Inga negativa synpunkter har inkommit från berörda grannar.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-04-24

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkter med anledning av sökt bygglov:

Det framgår inte av anmälningshandlingarna vilka avfallsslag och mängder som kommer att hanteras under rivningen, generellt gäller följande vid rivningsarbeten.

- Farligt avfall t ex eternit, kondensatorer, el-avfall (ljuskällor, batterier, kyl- och frys, elektronik) ska separeras från övrigt avfall innan rivningsarbetet påbörjas. Äldre byggnader kan innehålla miljöfarliga material som asbest och PCB.
- Resursåtervinning ska främjas genom återanvändning och återvinning av produkter och material.
- Större mängder rivningsavfall bör inte lämnas på återvinningscentralen, då detta inte är ett hushållsavfall. Avfallet ska istället lämnas till annan godkänd mottagare.
- Om transport av avfallet ska ske genom anlitad entreprenör (ej i privat regi) ska anmälan/tillstånd från länsstyrelsen finnas.
- Mineraliska massor (betong, lättbetong, tegel, sanitetsporslin) får enbart användas som fyllnadsmaterial om det finns ett tydligt syfte med utfyllnaden. Om materialet rent byggtekniskt bedömts lämpligt för ändamålet samt om materialets föroreningshalter platsspecifikt bedömts som acceptabla. Kontakta miljökontoret för mer information. Vissa kräver anmälan till miljönämnden.
- Beroende på när byggnaden uppfördes finns risk att asbest förekommer i ex. takpannor (eternit), väggplattor eller isolermaterial. Asbestdamm är hälsofarligt och skyddsåtgärder bör vidtas vid hantering av material som innehåller asbest. Yrkesmässig rivning/sanering av asbest eller asbesthaltigt material kräver tillstånd från Arbetsmiljöverket. Asbest är klassat som farligt avfall.

Motiv för beslut

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen** Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt

bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen:

Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. *Lag (2014:900)*.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärderna bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap och 8 kap plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31§ plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan om bygglov, inkom 2018-03-12

Anmälan om rivning, inkom 2018-03-12

Fasadritning, inkom 2018-03-12

Planritning, inkom 2018-03-22

Sektionsritning, inkom 2018-03-12

Situationsplan, inkom 2018-03-12

Anmälan om kontrollansvarig, inkom 2018-03-12

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-04-24

Sändlista

Sökanden: [REDACTED] Vika Vimo Byggservice, Ambergsvägen 2, 792 91 Mora
Fastighetsägaren (delgkv, besvärshänvisning)

§ 25

OK BN 2018/00028-18

Bygglov för tillbyggnad av fritidshus och nybyggnad av komplementbyggnad, Hansjö 242:3

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31§ plan- och bygglagen.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör (andreas.ytterberg@mora.se) för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Kontrollplan
- Konstruktionsdokumentation gällande takkonstruktionen
- Prestandadeklaration på eldstaden

Byggnationen får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig: [REDACTED]

Avgiften för bygglovet är 9 542 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser tillbyggnad av ett fritidshus och nybyggnad av en komplementbyggnad.

Det befintliga fritidshuset byggs till med ett förråd, badrum, vardagsrum och altan.

Komplementbyggnad är ett härbre som byter plats inom tomten.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom antagen översiktsplan för Orsa kommun.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området är utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Inga kända fornlämningar finns vid tomtplatsen.

I detta ärende anses det obehövt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen.

Yttranden från Hansjö -

Vi vill med detta inlägg framföra mina åsikter om bygglovsansökan.

Glashus omgiven av gamla byggnader i fäbodstil, kommer att dominera området på ett negativt sätt.

Det glasparti samt fönstrens storlek och placering är direkt en olämplig byggnation i kärnan av fäboden.

Utdrag ur bygglagen.

Bygglagens § 1 "Byggnader skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskaps-bilden och till natur- och kulturvärdena på platsen.

Byggnader skall ha en yttre form och färg som är estetiskt tilltalande, lämplig för byggnaderna som sådana och som ger en god helhetsverkan".

Detta har inte uppmärksammats här.

Hänvisar även till Bygga på landsbygden och i byar

Förrådsbyggnaden ligger för nära det frekvent använda promenadstråket. Gör att det naturliga gångstråket inte känns bra, har en avhållande effekt på allmänhetens tillträde. Huset kommer att ligga direkt i anslutning till vägområdet. Normalt är det väl 4,5 meter som ska gälla. Det är väl mindre troligt att ägarna till 241 :5 kommer att flytta gårdesgården samt vägen, den sträckning som finns idag har väl alltid varit som den är.

Yttrande från anonym:

Jag förutsätter att den som väljer att bo i Fryksås tycker om den ålderdomliga kulturmiljö som fortfarande dominerar här.

Kommunen har bestämt att den är värd att skydda och har gjort en områdesplan som bekräftar svaren på en enkät som gjordes i Orsas byar för några år sedan. Skriften "Bygg och bo på landsbygden och i byar" ger också kunskap om hur varje detalj i arkitekturen här påverkar den helhet som vi alla uppskattar och har enats om att bevara.

Säkert vill ingen som bygger göra "fel" eller göra negativa avtryck i Fryksås. Arkitekter och byggföretag anlitas för att omsätta byggherrens drömmar till verklighet.

Men VEM ska upplysa dessa proffs om de särskilda tankar kring byggnadstraditionen som gäller i fäboden?

Byggherren själv som kanske ser skönheten i helheten på Fryksås men inte själv kan läsa av vad den består av?

Eller olyckliga grannar när allt är för sent?

Det måste vara proffsen på stadsbyggnadskontoret som väldigt tydligt kommunicerar och handleder den sökande så att de intentioner vi har vad gäller byggnation i Fryksås blir kända och förstådda av alla som vill bygga här. Om inte har vi snart en by med så många för byn främmande inslag i bebyggelsen att hela uttrycket förvanskas och den unika och uppskattade stämningen försvinner.

Nu till 242:3

Arkitekturen är fin, huset är fint men det skulle kunna anpassas till den stil som är "fäbod" och man bör se mer till byns och kommunens vision om bevarande.

Huset med sin, i förhållande till huvudbyggnaden, stora tillbyggnad åt väster, sin föga fäbodmässiga söderfasad med glasat parti upp till nock, alpinspirerade altan på höga ben och trappor, skulle passa i Grönklitt med sin moderna och fina alpstil men känns främmande i Fryksås.

Man kan inte läsa av den ursprungliga fäbodlängan bland alla nya byggnadsdelar. Förrådet med sin oengagerade design, inga fönster och trist dörr mot den gångväg vi går för att få en dos skönhet bör också få arkitektens omtanke och göras "fäbodvacker."

I ovan nämnda skrifter finns det arkitekten behöver veta för att kunna hjälpa sin kund att skapa ett hus med de funktioner hon önskar men ändå passa in och bidra till Fryksås försiktiga utveckling med skönheten och det ålderdomliga uttrycket som mål. Som sagt: Varje hus, varje detalj har betydelse för helheten och de kulturvärden vi alla vill värna om. Om ni inte hjälper bygglovssökande med detta nu har vi snart inget attraktivt Fryksås att besöka och inget att visa för kommande generationer!

Svar från Sökanden:

Här kommer mina synpunkter på grannutlåtanden angående mitt bygglov för tillbyggnad. Jag vet av erfarenhet att all ny- och/eller tillbyggnad skapar starka känslor och eget tyckande.

Jag vill först säga att jag instämmer i mycket av det som den anonyma grannen påpekat, av den generella bilden av hur Fryksås bör utvecklas. Men vill man samtidigt ha ett levande Fryksås så bör man tillåta tillbyggnad av mindre stugor/gårdar, då tiderna förändras och människor kräver större utrymme idag. Jag har utgått från ursprungshuset som i stort sätt kommer bevaras helt intakt, förutom ett byte av fönster mot dubbeldörrar, där jag vill ha ett sovrum. Detta för brandsäkerhetens skull.

Ursprungsdelen kommer att synas helt intakt mot öster. Jag valde att förlänga i söder då detta passar in i fäbodstilen. Den påbyggda delen i väster är inte heller främmande i sammanhanget som tillbyggnad, för att kunna öka ytan. Det är svårt att över huvudtaget hitta någon annan typ av tillbyggnad. På den tillbyggda delen i väster har jag valt samma typ av fönster som i ursprungsdelen för att den ska smälta in. Den ska vara i timmer. Allt detta har varit ytterst viktigt för mig.

Tillbyggnaden söderut ligger med vacker utsikt mot främst skog, men även lite utsikt mot Orsajön. Där vill jag kunna sitta och njuta av att se ut, därför vill jag ha mycket fönster. Jag har i de fönster som finns på ritningen använt samma proportioner på spröjsen som övriga huset för att få en harmoni i hela huset. Även denna tillbyggnad ska vara i timmer.

Min [redacted] ligger längst ner på fäbodvallen, i skogskanten. Insynen är minimal från söder. Tittar man uppåt vallen ser man ett flertal hus med stora fönster, inte minst på Fryksås hotell och Fryksås fäbodpensionat, allt för att man ska kunna njuta av den fantastiska utsikten.

Altanen är bara en illustration, den kommer att anpassas på ett bra sätt i alla detaljer.

Förrådet vill jag absolut göra fint men jag har i ritningarna helt fokuserat på boendedelarna, då jag tänkte att det viktigaste med förrådet var själva yttermåtten. Jag kan däremot i nuläget komma in med en ritning på hur jag tänkt mig, om så önskas. Tanken är att kunna använda de fönster som blir över när tillbyggnaden är klar, så att även förrådet går i fäbodstil. Även dörren ser jag nu att jag vill ha mot öster. Att det skulle vara ett hinder för att promenera förbi, stämmer inte. Det är en gångväg som passerar fram till en källa på granntomten, det är alltså ingen väg. På stora delar av fäboden så ligger däremot hus/uthus dikt an mot samfällighetsvägarna, så om mitt förråd ligger drygt två meter från en gångväg hindrar det inte någon att passera. Det blir större utrymme än på våra bilvägar. Det känns dessutom märkligt att ta upp att jag borde ta hänsyn till att min granne eventuellt har sin gärdesgård utanför sin tomtgräns på samfällighetens gångväg. Det får de naturligtvis i så fall ta ansvar för.

Detta är mitt livs dröm, jag hoppas på ett positivt besked!

Efter dialog med Stadsbyggnadsförvaltningen samt inkomna yttranden revideras ansökan med nya ritningar 2018-05-04.

Motiv för beslut

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädere ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen**

Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt **9 kap. 31 § plan- och bygglagen:**

Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. *Lag (2014:900)*.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap och 8 kap plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-02-09
Planritning, inkom 2018-05-04
Sektionsritning, inkom 2018-05-04
Situationsplan, inkom 2018-05-04
Fasadritning, inkom 2018-05-04
Ritning, härbre, inkom 2018-05-04
Färgsättning altanräcke/trappa, inkom 2018-05-12
Anmälan om kontrollansvarig, inkom 2018-02-09
Yttrande från Hansjö [redacted] inkom 2018-02-28
Yttranden från anonym, inkom 2018-03-08
Svar på yttranden från sökanden, inkom 2018-03-28
Yttranden från Brandkåren, inkom 2018-03-26
Yttrande från Nodava, inkom 2018-02-16

Sändlista

Sökanden
Ägaren till [redacted] fasadritning, rek och överklagandehänvisning
Kontrollansvarig, för kännedom

§ 26

OK BN 2017/00218-21

Orsa Kyrkby 102:2, Bygglov för uppförande av skylt

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31b § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Innan startbesked utfärdas ska följande lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

- Dimensionering av grundkonstruktion.

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Avgiften för bygglovet är 6 348 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Ledamot Lars-Olov Simu (KD) deltar inte i handläggningen av detta ärende på grund av jäv.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser uppförande av skylt på fastigheten Orsa Kyrkby 102:2 i Orsa kommun. Skylten utformas med en portal som förses med ett sadeltak och pelare. Taket täcks med tegelröda takpannor. Pelarna utförs av stockar som målas med en Faluröd färg. Portalen får en nockhöjd på cirka 4,2 meter. Skylten blir 3,6 meter bred och 1,95 meter hög. Bakgrunden är vit, logotype och text går i färgerna grönt, rött och gulockra.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Sp 33). Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får med punktprickning betecknad mark inte bebyggas.

Skylten föreslås helt uppföras på mark som inte får bebyggas.

Remisser och yttranden från grannar

Yttrande från Länsstyrelsen i Dalarna, inkom 2017-11-17:

Uppförande av skylt inom rubricerad fastighet planeras inom en fornlämning som består av en slaggförekomst. Den är registrerad med nummer 18 i det nationella registret FMIS (fornminnesinformationssystem) för Orsa socken.

För uppförande av planerad skylt inom fornlämningen, eller ett område på 50 meter från fornlämningen, ska markägaren ansöka om tillstånd till ingrepp i fornlämning hos Länsstyrelsen som prövar frågan enligt Kulturmiljölagen. Blankett finns på Länsstyrelsens hemsida.

Upplysningar

Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. 6 och 12 §§ Kulturmiljölagen (KML). Till

fornlämningarna hör också ett omgivande skyddsområde enligt 2 ka p. 2 § KML. Detta område benämns fornlämningsområde och dess omfattning bestäms av länsstyrelsen.

Enligt 2 kap. 12 § KML skall den som vill rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning ska ansöka om tillstånd hos länsstyrelsen.

Att orsaka skada på fornlämning och fornlämningsområde kan leda till åtal för fornminnesbrott. Ägaren av fastigheten är ytterst ansvarig för att berörda fornlämningar inte skadas.

Yttrande från Trafikverket, inkom 2017-11-23:

Trafikverket har tagit del av handlingar i ärende "Bygglov för skylt, på Orsa Kyrkby I02:2, Orsa kommun", där vi lämnar följande villkor:

- Reklamtavlan ska placeras utanför säkerhetszon, minst 8 meter från väggkant.
- Reklamtavlan ska vara analog med fast budskap.
- Budskapet ska vara kort, enkelt och tydligt som kan uppfattas snabbt. Textstorlek och typsnitt ska vara stort, minst 200 mm.
- Skylten ska placeras i det läge som redovisas i ansökan.
- Pilar och symboler som kan misstas för vägmärken får inte förekomma.
- Hänvisning av avstånd får inte förekomma.
- Telefonnummer och webbadresser bör inte förekomma.
- Belysning ska vara fast vitt sken och får inte blända trafik på den allmänna vägen.
- Egen el ska försöja reklamtavlan.
- Uppförande, service och underhåll får inte ske från den allmänna vägen.

Om bygglovet beviljas med dessa villkor har Trafikverket inget att erinra.

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har i övrigt inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen:

Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen:

Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap. 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap. plan- och byggförordningen.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Åtgärden kan kräva tillstånd från Länsstyrelsen i Dalarna för ingrepp i fornlämning.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökningsblankett, inkom 2017-09-13

Ritning, inkom 2017-11-02

Layout, inkom 2018-04-11

Situationsplan, inkom 2017-11-02

Yttrande från Trafikverket, inkom 2017-11-23

Yttrande från Länsstyrelsen i Dalarna, inkom 2017-11-17

Foton från platsen, daterade 2018-05-04

Förslag till beslut

Ärendet lämnas till Orsa byggnadsnämnd utan förslag till beslut.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ledamot Bo Lindblad (C) yrkar att bygglov ska beviljas.

Beslutsgång

Ordföranden finner att byggnadsnämnden bifaller förslaget att bygglov ska beviljas.

Sändlista:

Sökanden: Fyrbåken Dalarna AB, Skrivarvägen 1, 794 33 Orsa

§ 27

OK BN 2018/00112-1

Verksamhetsplan 2019 för byggnadsnämndens verksamhet

Beslut

Förslag till verksamhetsplan för 2019 godkänns med ändringen att måttet ”beakta gestaltungsfrågorna i bygglovsärenden tas bort”.

Sammanfattning av ärendet

Byggnadsnämnderna i Mora och Orsa har den 10 april 2017 haft en gemensam dag för verksamhetsplanering inför 2019. Orsa Byggnadsnämnd arbetade fram ett förslag till verksamhetsplan.

Beslutsunderlag

Förslag till verksamhetsplan

Förslag till beslut

Förslag till verksamhetsplan för 2019 godkänns.

§ 28

OK BN 2018/00080-2

Ekonomiuppföljning januari-april 2018

Beslut

- Nämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomiuppföljning för byggnadsnämnden till och med april månad 2018 redovisas.

VERKSAMHET (tkr)	Jan – April Utfall	Jan – April Budget	Jan – April Avvikelse	Helår Budget
Byggnadsnämnd	28,5	52,3	23,7	157
Stadsbyggnad administration	346,1	360	13,9	1080
Bygglovenheten	390,4	173,3	-217,1	520
Planenheten	165,8	166,7	0,9	500
Översiktsplan	133,2	66,7	-66,5	200
Karta/Mät/GIS-enheten	397,2	330	-67,2	990
Summa	1461,2	1149	-312,2	3447
Bostadsanpassning	117	193,3	76,3	580
Total	1578,2	1342,3	-235,9	4027

Bygglovenhetens har lägre intäkter för bygglov än beräknat för perioden.

Bygglovavgifter som ingår i verksamheten:

Utfallet är 117,4 tkr mot budgeterat 300 tkr.

Planenheten har inte fakturerat några externa planarbeten under perioden.

Kartenhetens har betalat en del helårslicenser.

Bostadsanpassningen har under perioden utbetalat något lägre bidrag än beräknat.

§ 29

OK BN 2016/00182-10

Startbesked för nybyggnad av vindkraftverk, Oljonsbyn 33:5

Beslut

Byggnadsnämnden har besökt föreslagen plats för lokalisering av vindkraftverk i Grunubergs fäbodrar. Byggnadsnämnden bedömer att lokaliseringen ej är olämplig utifrån bedömning av påverkan på landskapsbilden och kulturvärden på platsen.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser anmälan för nybyggnad av vindkraftverk på fastigheten Oljonsbyn 33:5 i Orsa kommun. Vindkraftverket uppförs till en höjd om 12 meter och får en rotordiameter på 1,32 meter. Vindsnurrar monterar på en justerbar mast som förankras i ett betongfundament. Vindkraftverket placeras 13 meter från angränsande fastighetsgränser.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom områdesrekommendationer 20 i översiktsplan för Orsa kommun. Området utgörs av riksintresse K81 Grunuberg för kulturvärden och det lokala naturvårdsintresset Grunuberg.

- Befintlig bebyggelse bör bevaras och vårdas.
- Vid prövning av ny bebyggelse skall särskild vikt läggas vid att en rimlig fördelning mellan öppna och bebyggda områden i fäboden bibehållas.
- Tillkommande bebyggelse och förändringar av befintlig bebyggelse bör i skala färg, material och form anpassas till den äldre bebyggelsen.

Området är utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Övrig kulturhistorisk lämning, fäbodområde.

Inga kända fornlämningar finns.

Motiv för beslut

Enligt 6 kap. 5 § p. 8 plan- och byggförordningen gäller för åtgärder som inte kräver lov krävs det en anmälan vid nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk.

En åtgärd får inte påbörjas innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked, om åtgärden kräver en anmälan enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 §. Detta framgår av 10 kap. 3 § p. 2 plan- och bygglagen.

Av 10 kap. 23 § p. 1 plan- och bygglagen framgår att byggnadsnämnden ska med ett startbesked godkänna att en åtgärd som avses i 3 § får påbörjas, om åtgärden kan antas komma att uppfylla de krav som gäller enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Enligt 8 kap. 13 § p. 4 plan- och bygglagen gäller att ett bebyggelseområde som är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2016-06-09

Ritning, inkom 2017-06-15

Teknisk beskrivning, inkom 2016-06-09

Konstruktionshandling för fundament, inkom 2018-01-19

Situationsplan, inkom 2016-06-10

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden föreslås besöka platsen.

§ 30

Delegationsbeslut

1. Vångsgärde 2:14, Startbesked för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad OK BN 2017/00279-19
2. Slättberg 8:5, Bygglövsbesked för nybyggnad av komplementbyggnad OK BN 2017/00283-8
3. Skattungbyn 143:9, Startbesked för nybyggnation av fritidshus och komplementbyggnader OK BN 2017/00219-27
4. Hansjö 135:218, Startbesked för nybyggnation av fritidshus OK BN 2018/00024-24
5. Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 5 559 kronor för anpassning av trösklar. OK BN 2018/00044-5
6. Slutbesked för nybyggnad av garage/carport Nederberga 3:18 OK BN 2016/00102-15
7. Hansjö 268:7 Interimistiskt slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus och komplementbyggnad OK BN 2017/00069-18
8. Rättidsprövning - överklagan över nämndens beslut 2018-03-08 om positivt förhandsbesked för nybyggnad av två fritidshus på Hølen 16:5 OK BN 2017/00208-55
9. Slubesked för installation av eldstad och rökkanal Mickelvål 34:2 OK BN 2017/00244-5
10. Slutbesked för rivning av industribyggnad Orsa Kyrkby 36:59 OK BN 2017/00253-13
11. Hansjö 95:9 Startbesked för nybyggnad av fritidshus och carport OK BN 2017/00261-20
12. Slättberg 8:5, Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad OK BN 2017/00283-11
13. Justerat beslut, Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 1 695 kronor för installation av underskåpsarmatur. OK BN 2017/00292-10
14. Hansjö 40:2, Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad OK BN 2017/00296-12

15.	Ändring av bygglov för nybyggnad av fritidshus Hansjö 242:2	OK BN 2017/00299-24
16.	Bygglov för tillbyggnad av fritidshus Slättberg 54:7	OK BN 2017/00301-15
17.	Startbesked för tillbyggnad av fritidshus Slättberg 54:7	OK BN 2017/00301-22
18.	Stackmora 126:2, Bygglov för tillbyggnad av fritidshus	OK BN 2017/00302-13
19.	Hansjö 217:14, Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad	OK BN 2018/00012-9
20.	Stenberg 1:11, Startbesked för nybyggnad av enbostadshus och komplementbyggnad	OK BN 2018/00013-19
21.	Brantudden 1, Startbesked för rivning av fritidshus	OK BN 2018/00027-12
22.	Viborg 4:23, Startbesked för tillbyggnad av fritidshus	OK BN 2018/00051-9
23.	Stackmora 17:2 Bygglov och startbesked för tillbyggnad av komplementbyggnad	OK BN 2018/00060-8
24.	Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 4 080 kronor för reparation av SvanBidette.	OK BN 2018/00061-6
25.	Skattungbyn 26:18, Startbesked för installation av eldstad och rökkanal	OK BN 2018/00063-7
26.	Stackmora 121:1 Bygglov och startbesked för tillbyggnad av komplementbyggnad	OK BN 2018/00064-11
27.	Rivningslov för rivning av komplementbyggnad Orsa Kyrkby 36:50	OK BN 2018/00078-7
28.	Bostadsanpassningsbidrag beviljas med 41 750 kronor för anpassning av entré, trösklar samt duschplats.	OK BN 2018/00087-4
29.	Täkten 3, Slutbesked för tillbyggnad av kontorsbyggnad	OK BN 2018/00056-14

§ 31

Delgivningar

1. Länsstyrelsens beslut 2018-03-27 om tillstånd till kameraövervakning MK BN 2018/00252-1